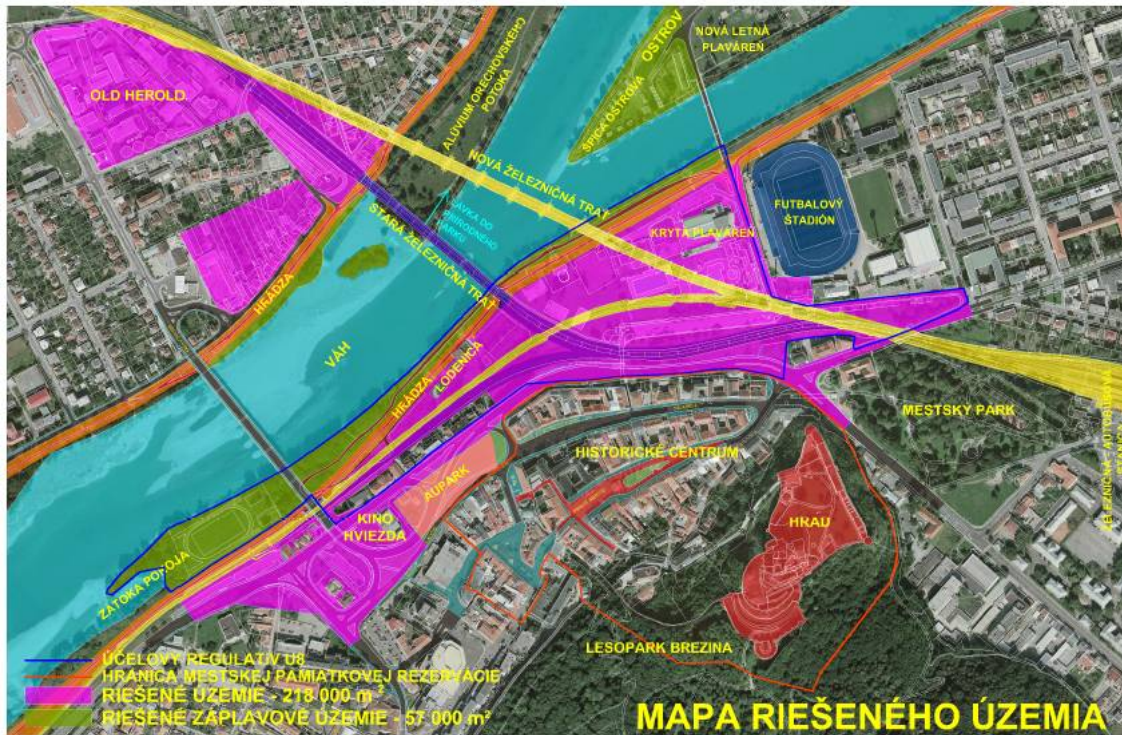

Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie sa nachádza v **priamom centre mesta Trenčín**, v priestore medzi historickým centrom pod hradnou skalou a riekou, aj na druhom (pravom) brehu rieky Váh. Jeho hranice a popis situácie sú znázornené na priloženej mape :

Obr. Mapa je k dispozícii na stiahnutie v lepšom rozlíšení ako súťažný podklad č.(02) Mapa riešeného územia v časti Podklady.

Oranžovou čiarou je vyznačená hrádza ohraničujúca inundačné územie (zelená plocha) s prepojením cez súčasný cestný a železničný most. Ten je v jednej časti už v súčasnosti využívaný ako peší most. Po ukončení modernizácie železnice a odklone železničnej trate sa jeho funkcia pre peších a cyklistov môže doplniť o nové a nečakané funkcie.

Súčasný železničný most bude predmetom zadania samostatnej architektonickej súťaže na jeho revitalizáciu, s pretvorením na novú dominantu mesta na rieke, so zachovaním jeho promenádnej funkcie.

Žltá čiara označuje novú trasu železnice a nový železničný most. Červenou plochou sú vyznačené historické zóny - areál Trenčianskeho hradu s príslušnými uličkami v podhradí a historické Mierové námestie a Štúrovo námestie. Fialovou farbou je označená nová plocha, ktorá vznikne prebiehajúcimi stavebnými zásahmi, s možnosťou novej urbanizácie.

Oranžový obdĺžnik pod zjazdom z cestného mosta je plánovaný, t.j. zatiaľ neexistujúci areál obchodno-zábavného centra. Jeho vznik tu mesto už dávnejšie povolilo na súkromnom pozemku, ale s podmienkou, že stavba môže vzniknúť iba po doriešení dopravnej situácie na ceste po zjazde z cestného mosta, pričom cestná infraštruktúra je v majetku štátu - Slovenskej správy ciest a Trenčianskeho samosprávneho kraja. Z tohto dôvodu, ako aj kvôli faktu, že finálnu podobu predmetnej križovatky chce mesto dosiahnuť až vo väzbe na celkové riešenie dopravných vzťahov v novom centre, je proces potenciálnej výstavby naznačeného obchodno-zábavného centra zatiaľ otvorený. Súčasný návrh predmetnej križovatky ilustruje

súťažný podklad č. (08) *Predbežný návrh križovatky pod mostom.dwg* v časti Podklady.

Podrobný popis územia je v aj ostatných súťažných podkladoch, ktoré sú k dispozícii na stiahnutie v časti Podklady.

Identita

Identitu mesta tvoria jeho **staré i nové príbehy**, jeho **atmosféra**, **rieka Váh** a malebná **poloha** v údolí okolitých zelených pohorí :

Minulé príbehy mesta, ktoré sa tu kedysi rozvíjali, tvorili jeho identitu, sú už dnes poväčšine vyprázdnené : mesto módy, strojársky, odevný priemysel, dychová hudba, vojsko, kolektívne športy, vodáctvo, korzo na námestí, posedenia na kiosku, miestne remeslá a živnosti, otvorený komunitný a kultúrny život, jarmoky, folklórne súbory, historické slávnosti, Trenčiansky hrad a jeho legendy.

Nástup nových fenoménov: hudba - festival Pohoda, film - filmový festival ArtFilm, artkino Metro, uzatvorené záujmové a kultúrne komunity (alternatívne umelecké podhubie, amatérska hudobná a divadelná tvorba, elektronické žánre, graffiti, skateri, free-rideri,..), presun obchodov z centra do unifikovaných nákupných centier, nové montážne a výrobné podniky, znovu objavované prírodné zóny pri rieke a v lesoparku Brezina, nové stavby v meste - cestný most, modernizácia železnice a nový železničný most, nové budovy, prvoligový futbal, dračie lode, floorbal, Trenčianska univerzita, moderný tanec, Trenčianske hradosti, Gáboríkove hokejové kempy, príchod golfu...

Rieka Váh : fenomén rieky je v meste trvale prítomný, niekedy predstavovala skôr nebezpečenstvo (časté povodne, regulácia Váhu, postavenie hrádzí, inundačné územie), inokedy tvorila významnú súčasť identity mesta, najmä ako spojenie pre pojem Považie (vážske kaskády, historické strážne body na Váhu, Matúš Čák - pán Váhu a Tatier, a pod.) Z tohto pohľadu dáva rieka Váh mestu Trenčín podvedome jeho nadregionálny význam. Ten dáva mestu potenciál vo všetkých oblastiach - administratívno-správnej (sídlo kraja), priemyselnej, vzdelávacej, kultúrnej atď. Paradoxne, napriek tomu, že je rieka v intraviláne mesta pomerne hojne prirodzene využívaná na relax (pikniky, venčenie psov, rybárčenie, kúpanie, člnkovanie, oddych), nie je vnímaná ako hlavná identifikačná črta mesta. Rezonuje v pamäti ľudí len ako miesto preklenuté mostom, dodnes v podvedomí rozdeľuje Trenčín na časť „v meste“ a „za mostami“. Neslúži ako „výkladná skriňa mesta“ a jej neudržované brehy majú význam skôr pre miestnych obyvateľov, pričom návštevník tu nenájde žiadne atraktívne služby. To by sa malo práve novým urbanistickým riešením zmeniť a rieka, nábrežie by mala byť oveľa atraktívnejším fenoménom aj z hľadiska podnikania a integrácie do celkového rozvoja mesta a regiónu. To isté v širších vzťahoch platí aj pre Lesopark Brezina.

Fakty o meste a jeho identita sú podrobnejšie popísané v súťažných podkladoch č. (11) *Foto-vidéo-dokumentácia.pdf, .jpg, .mpg*, (12) *„Trenčín si Ty - rozvoj mesta inšpirovaný Trenčanmi“*. *Genéza procesu participácie, výstupy z prieskumov a odborných diskusií za rok 2012 a 2013.pdf*, (13) *Fakty o Trenčíne.pdf* a (16) *Maketa centra mesta - foto a popis.pdf*

Potenciál a hodnoty

Mesto Trenčín má nesporný silný potenciál, opakovane definovaný a reflektovaný okolím i svojimi **občanmi**, ktorí v riešenom území považujú za najdôležitejšie nasledovné hodnoty :

Geomorfologická poloha s jedinečným zasadením do panorámy prírodného prostredia Trenčianskej kotliny, riekou Váh a neprehraditeľnou siluetou hradnej skaly.

Kvalitné životné prostredie so stále ešte relatívne čistým vzduchom, ktorý sa dá dýchať, vodou, ktorá sa dá piť, riekou, v ktorej sa dá okúpať, vtáctvom a živočíštvom, ktoré žije v jeho bezprostrednej blízkosti, zeleňou, ktorá ho obklopuje.

Kompaktnosť mesta so stále ešte pomerne dobre dostupnými funkciami bývania, práce, voľného času a nákupov v porovnaní s väčšími mestami alebo mestami na podobnej rozlohe, aj keď o túto hodnotu mesto postupne prichádza najmä z dôvodu preťaženej dopravy.

Vyvinutá infraštruktúra a dostupnosť mesta - na skok od Bratislavy, Čiech, Rakúska, s pohodlným dopravným napojením, vojenským letiskom s možnosťou individuálneho pristávania aj pre menšie civilné lietadlá a dobrou dopravnou infraštruktúrou s prepojením na celý širší región. Priemyselný park, priemyselné podniky, sieť škôl, kultúrne zariadenia (hrad, múzeum, galéria, knižnica, kiná, divadelná sála v majetku Armády SR), nákupné centrá, administratívne centrá, športoviská.

História, duch a pamäť miesta - ľudia tvoriaci niekdajší genius loci, mesto so stále ešte jedinečnou atmosférou lákavou pre bývanie i návštevu, hoci postupne sa vytrácajúcou vplyvom striedajúcich sa generácií a spontánne vznikajúcich nových funkcií mesta bez jednotiacej vízie.

Potenciál a hodnoty Mesta Trenčín reflektované jeho občanmi sú podrobnejšie popísané v súťažnom podklade č.(12) „Trenčín si Ty - rozvoj mesta inšpirovaný Trenčanmi“. *Genéza procesu participácie, výstupy z prieskumov a odborných diskusií za rok 2012 a 2013.pdf*

Požiadavky na riešenie

Mesto Trenčín vníma **prepojenie centra mesta s riekou** v predmetnom území ako kľúč k svojmu strategickému rozvoju. Kľúčovým výsledkom súťaže bude preto nielen vyriešenie samotného bezbariérového prepojenia súčasného centra mesta s riešeným územím pre peších a cyklistov, ale najmä návrh takého funkčného rozvoja lokality, ktorý by v harmonickom a citlivom prepojení urbánneho a prírodného prostredia **katalyzoval trvalo udržateľný rast a rozvoj** mesta aj celého širšieho regiónu.

Chceme vytvoriť z mesta Trenčín jedno z najatraktívnejších miest pre život pre všetky vekové a sociálne skupiny obyvateľov a návštevníkov na Slovensku a v blízkom okolí.

Libretom súťaže je rozvíjať Trenčín ako najlepšie miesto pre život na Slovensku a mesto, o ktorom sa vo svete vie.

Priority súťaže

1. POSILNIŤ EXISTUJÚCE HODNOTY MESTA

- zachovať dialkovú **siluetu a panorámu** mesta a nedopustiť radikálnu zmenu v priestorovom vnímaní mesta a jeho pôvodných proporciách,
- zvýrazniť hodnotu kvalitného **životného prostredia** ako základnej hodnoty pre trvalo udržateľný rozvoj, uplatniť **inovatívne aspekty** v oblasti energetickej efektivity a boja s klimatickými zmenami, s využitím prírodného potenciálu lokality,
- podporiť potenciál mesta ako lákavej **kreatívnej destinácie pre investorov** a poskytovateľov pracovných príležitostí,
- zhmotniť a naplniť univerzálnu hodnotu **kompaktného mesta** s atmosférou **útulného domova a všeobecnej pohody** s prirodzeným integrovaním **rieky** do organizmu mesta,
- objaviť a podporiť potenciál miestnych ľudí a komunít, **motivovať** ich rozvoj a trvalé usadenie sa v meste a tvorbu nových príbehov pre mesto,
- okrem nastupujúcej generácie myslieť aj na odchádzajúcu generáciu, vytvoriť predpoklady pre rozvoj funkcií **viac generačných integračných** a dobrovoľníckych programov, sociálnych programov pre dôstojnú starobu, pre motiváciu byť užitočný a pod.

Prispôsobenie nových funkcií mesta priorite č.1 je kľúčovou úlohou zadania.

2. URČIŤ NOVÚ IDENTITU MESTA NA RIEKE

Súčasnú hľadanie identity mesta Trenčín sprevádza nostalgia za starými časmi a ukončenými príbehmi a zároveň túžba po novej vízii mesta, nových príbehoch. Súťažné návrhy majú preto :

- rozvinúť **kreatívny koncept** umožňujúci ich hľadanie a tvorbu,
- postaviť **novú identitu mesta** aj na prírodnom potenciáli **rieky**, zhmotniť ju v symbolike mesta (spájanie starého s novým, premostenie dvoch brehov rieky, prepojenia ľudí, príbehov),
- zachovať v súťažných návrhoch **starý železničný most**, s využitím na **nové promenádne funkcie** a jeho pretvorením na prirodzenú novú dominantu mesta ako moderný protipól k historickému centru.

3. NAVRHNÚŤ ZROZUMITELNÝ FINANČNÝ I ČASOVÝ MODEL PRE REŠTART MESTA, KATALYZOVANÝ Z RIEŠENÉHO ÚZEMIA

- Novým urbanistickým riešením poskytnúť obyvateľom nové kreatívne príležitosti na život a prácu, novou pridanou hodnotou riešeného územia **zvýšiť atraktivitu** (aj bonitu) pozemkov pre celé územie mesta, ako aj širší región.
- Etapizovať urbanizáciu s ekonomickým zdôvodnením navrhovaných krokov. Navrhnuť **akupunktúrne body** s okamžitou možnou nízko nákladovou realizáciou, ktoré budú **katalyzovať** ďalšie rozvojové efekty v území - riešené územie ako inkubátor rozvoja mesta.